

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

Journal of Interdisciplinary Social Development

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (มีนาคม-เมษายน 2566)

Vol 1 No.2 (March - April 2023)

ISSN : 2822-1060 (Online)

_ ***** _

📖 วัตถุประสงค์

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความหนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน – ตุลาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เจ้าของ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดีออกเตอร์เกซ เลขที่ 1 หมู่ที่ 12 ตำบลเหล่าต่างคำ

อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย 43120 โทร 061-0186156, 082-9356452

E-mail : journalsocialdevelopment@gmail.com

ที่ปรึกษา

รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

E-mail: zumsa_17@hotmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9833-4759>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=Ex2SJ-8AAAAJ&hl=th>

บรรณาธิการ

ดร.เกษภา ผาทอง

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดีออกเตอร์เกซ

กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ, ศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

มหาวิทยาลัยรังสิต

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธโสธร ตูทองคำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินิจ ผาเจริญ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ดร.สมพงษ์ เกษานุช

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พระมหาจันทน์ ผมไผ่, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.ภูษิต ปลัณรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.เรียงดาว ทวะชาติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

พระนัสชนะ ส่างช้าง, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระมหาฐิติวัธน์ หมั่นกิจ, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระครูธรรมศุต, ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

☞ **ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ**

พิชญ์ ศรีพรรณ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมด็อกเตอร์เกช

☞ **ฝ่ายประสานงานและจัดการ**

วรรณภา บุปผาโสภ

โทร.061-0186156, Line ID: Ketsada11

e-mail: ketsada.iadp@gmail.com

☞ **ฝ่ายกฎหมาย**

นายชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

☞ **พิสูจน์อักษร**

สมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

☞ **ออกแบบปก**

นายสุริยาทิศ โพธิ์ประสิทธิ์

นักวิชาการอิสระ

👉 จัดรูปเล่ม

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

👉 พิมพ์ที่

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (มีนาคม - เมษายน) ปีพุทธศักราช 2566 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ มีเนื้อหาสาระของบทความที่หลากหลาย มีจำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 3 เรื่อง เป็นบทความวิจัย จำนวน 2 เรื่อง บทความวิชาการ จำนวน 1 เรื่อง วารสารกำลังพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักของวารสารเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับทุกระดับ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิก และท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

สารบัญ

บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(ข)
สารบัญ	(ช)

PROMOTING THE VOLUNTEER NETWORK OF MONKS IN THE LOWER CENTRAL REGION IN THAILAND	1-17

*Kanjira Wijitwatcharak, Phramaha Arun Panyaruno and
Phrakrupaladsuwatthanaphromajariyakhun*

การประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่ รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชนหมู่บ้าน โนนยาง ตำบลนาดี อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย	18-29

APPLICATION OF STRATEGIC GUIDELINES FOR DRIVING THE 5 PRECEPTS VILLAGE
PROJECT INTO CONCRETE DRIVING THE DEVELOPMENT OF ETHICAL BEHAVIOR OF
THE PEOPLE OF NON YANG VILLAGE, NADI SUBDISTRICT, FAO RAI DISTRICT, NONG
KHAH PROVINCE

พระราชรัตนาลงกรณ์

อุดมการณ์ทางการเมือง	30-37
POLITICAL IDEOLOGY	

สุทิน ชินหงษ์, พัชรภรณ์ มากปรางค์, วิภา โสภภาพิว และ วิภา จรูญรัตน์มุก

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน	38-60

PROMOTING THE VOLUNTEER NETWORK OF MONKS IN THE LOWER CENTRAL REGION IN THAILAND*

Kanjira Wijitwatcharak¹, Phramaha Arun Panyaruno² and

Phrakrupaladsuwatthanaphromajariyakhun³

Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: natthapong1981@hotmail.com

Received 16 March 2023; Revised 1 April 2023; Accepted 17 April 2023

Abstract

The objectives of this research are (1) to study factors related to the government sector in promoting the volunteer spirit network of monks. (2) To study the model of government operation and the promotion of the monk's volunteer network. (3) to study the best practices, including the problems and obstacles of the government sector, and the promotion of a network of monks volunteering. This research uses a mixed research methodology. The quantitative research used a sample of 400 monks, choosing a quota form. Data were analyzed by means, standard deviation, multiple linear regression hypothesis tests. The qualitative research consisted of in-depth interviews with 32 key informants, 18 dedicated group discussions, and data analysis using contextual analysis techniques.

The results showed that (1) the overall attitude towards the monk's volunteer network was at a high level ($\bar{X} = 4.09$). The factors related to the overall promotion are at a high level ($\bar{X} = 3.99$). Overall ethical behavior is at a

Citation:

*

Kanjira Wijitwatcharak, Phramaha Arun Panyaruno and Phrakrupaladsuwatthanaphromajariyakhun.
(2023). Promoting the Volunteer Network of Monks in the Lower Central Region in Thailand. Journal of

Interdisciplinary Social Development. 1(2), 1-17.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2023.6>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

high level. ($\bar{X} = 4.09$). (2) it was found that the three independent variables are Common Perspective Factors ($\beta = .264$), Mutual Benefit Factors ($\beta = .238$), Interaction Factors ($\beta = .095$). It was linearly correlated with the promotion of the volunteer network of monks and ethical behavior ($F = 132.725$; $p\text{-Value} = 0.001$). (3) The operation model for promoting the good practice of Buddhist monks' network of volunteers consists of (1) the application of Buddhist integration promotion, (2) the promotion operation, (3) the presence of Participation and social capital drive.

Keywords: government, promotion, network of monks, volunteer spirit

Introduction

His Majesty King Vajiralongkorn Phra Vajiraklaochaoyuhua (Rama 10) cares about and takes into account the well-being of the people and has a determination to carry on, preserve, and extend the royal duties and projects of His Majesty King Bhumibol Adulyadej. Nontharamaha Bhumibol Adulyadej Boromchanokchanatabophit, who performed various royal duties to heal the suffering and maintain happiness for the people to have a better life. Therefore, His Majesty graciously set up a volunteer project "We do good deeds with heart" to alleviate suffering and solve problems for the people, which currently has more than 4,000,000 registered people across the country. His Majesty graciously assigned the government agencies in His Majesty to join with various agencies and people of all groups who have volunteer spirits to serve the public in various areas by dividing the volunteer spirit into 3 types: development volunteer task force volunteer, and disaster volunteer (Daily MatichonOnline March 15, 2019). The Secretary-General of the Royal Palace received a royal command to announce to the general public that according to His Majesty the King's graciousness to organize the Royal Unit and Volunteer

Projects “We do good deeds with the heart”, and His Highness graciously bestowed the name of the volunteer and the cartoon image of the volunteer to encourage all people who have a charitable mind in doing good deeds for the public and the nation in a strategy of enhancing Good governance in the country's administration has emphasized on campaigning to create learning processes, instilling an awareness of protection and participation, awareness of the rights, duties, and responsibilities of all groups of people, and instilling people's responsibility to the public. and volunteer which identified desirable characteristics of Thai people both as Thai citizens and global citizens (Office of the National Economic and Social Development Board, 2012).

The collaboration campaign to promote the network “volunteer ” to happen in Thailand is to call the “nice heart” of Thai people to come back again. And should be better than before because it is not limited to relatives, friends or only acquaintances. But should be generous to take care of Thai society, take care of the environment, the community, as well as the problems around them together, together to create good things, to make good things more concrete. Not only to wait to see who is responsible for what, but also to come out and take responsibility together. In European or American countries, the value of being a volunteer has long been attributed to the driving force of Christianity and the notion of civil society in Western societies that continually contribute to the volunteer. The first era of volunteering in Thailand came from helping together among overseas Chinese, later a volunteer camp activity developed according to educational institutions. and especially with the emergence of NGOs, the idea of working volunteers to help society is widespread (Sripatum Volunteer, 2014)

“ The volunteer ” is work done by a volunteer. Which means a lot to society as a whole, being generous, sacrificing time, physical effort to help others or society to be more useful and happier." Being a “volunteer “Any work

that produces a positive benefit is something that should be done. Volunteers are not limited by age, education, sex, occupation, status or any restrictions. But you must have the mind of a “volunteer ” who only wants to help others or society. Volunteer activity is the process of practicing good “giving” to refine one's self and cultivate unconditional compassion for others. This is the process of activity which is to surrender oneself to serve and help solve social crises. The volunteer will learn to become more sensitive to what is happening around them, experience the real world, connect the causes and factors of happiness and suffering and develop mindfulness in the practice that Buddhism calls "Brahma Vihara 4" is merciful, please, sympathetic joy, and equanimity, to achieve a good "giving". Volunteer activity is a process that helps a person to define himself or herself. You can learn internally and become wise. In the past, Thai society has always been accustomed to doing good deeds by investing money in making merits, not wanting to invest in helping because it is considered that making merit with sacred things or people who have merit will make that person more merit. Thai society, therefore, prefers to make merit with monks, donate money to build a church, but neglect to "help fellow human beings".

The role of the monks in promoting is therefore one of the important organs of society to develop the country to be strong, complete in economic, social, political, and morality. enabling people to promote sustainability and peace by relying on forces from all sectors, whether at the community level or higher, that must cooperate and participate in promotion according to their roles and duties and the role of the monks by promoting the community in promoting the volunteer network. In this way, the monks should be aware of their duty to develop the community to be stable, sustainable in various situations that the community should have sustainable to have a safe survival. The performance of these duties of monks is considered to be an important

role in promoting the community as it is considered a key element in driving creative promotion in the society.

In the lower central region of Thailand, there are 8 provinces. namely Suphan Buri, Kanchanaburi, Ratchaburi, Nakhon Pathom, Prachuap Khiri Khan, Phetchaburi, Samut Songkhram, and Samut Sakhon that have been influenced by the expansion of Bangkok until becoming the same economic area, with natural abundance suitable for agriculture, whether it is rice, vegetables, field crops, fruits, fisheries and livestock which contribute to support the government's global kitchen policy. Each province is a medium-sized province with a similar population of approximately 800,000 people (Wikipedia, the free encyclopedia, 2021), suitable for development administration. However, social activities clubs have been established where monks play a role in promoting society by using civil society networks as a volunteer to drive social contributions both directly and indirectly, for example Wat Rai Khing, Wat Hong Kret, Wat Klang Bang Phra - Nakhon Pathom Province, Wat Phai Rong Wua, Wat Pa Lelai, Wat Sam Chuk - Suphan Buri Province, Wat Chai Chumphon Chana Songkhram - Kanchanaburi Province, Wat Intharam - Samut Songkhram Province, etc. They have campaigned to promote "volunteer " based on the idea that they want to build connections in the community and society. not cause conflict to have peace in the community.

Based on the above reasons, the researcher wishes to study the best practices for promoting the volunteer network of monks in the lower central region of Thailand so that the community can understand based on goodwill. behave neatly, have the same opinion, and support what is lacking. Until they can live together happily, including solving problems youth in the community such as drug problems, behavior problems, problems with game addiction. The Bowon Santisuk Project has organized activities for chanting, meditating, preaching, dharma talks, answering many dharma problems every year. The

operation has received the participation of both the public, private, community agencies, houses, temples, schools and is also an important part that will help increase the potential of both monks and laypeople to create volunteers. To increase the number of operations that focus on coordination between homes, temples, and communities.

Objectives

1. Study the factors related to the government sector in promoting the volunteer network of monks.
2. Study the model of government operation and the promotion of the volunteer network of monks
3. Study the best practices and problems and obstacles of the government sector and the promotion of the volunteer network of monks.

Methodology

This research is Mixed Method between Quantitative Research by Survey Research and Qualitative Research, with the following steps in the research process:

1. The study of factors related to the promotion of the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand was used in quantitative research. (1) The sample group was volunteer monks in 8 provinces, namely Suphan Buri, Kanchanaburi, Ratchaburi, Nakhon Pathom, Prachuap Khiri Khan, Phetchaburi, Samut Songkhram, and Samut Sakhon. Using the Quota Sampling method, the sample was selected by the researcher who pre-specified 50 people per province, totaling 400 people. (2) Research instruments: The researcher used 1 questionnaire, divided into 5 parts.
2. The study of the operation model for promoting the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand was based on qualitative research.

Key Informants uses a purposive sampling method from Key Informants, considering the selection of 32 key informants or by qualifications.

3. Creating a good practice model for managing the problems and obstacles of promoting the volunteer network of monks. This led to a method for promoting the volunteer network of monks in the lower central region of the country using qualitative research. Tools for collecting Focus Group Discussion, Brain Storming data from 18 experts and experts looking to hear opinions and Common Characters, as well as find Common Conclusions to create a best practice model for managing the problems and barriers of Promoting the volunteer network of monks in various dimensions. Analysis of data from interviews/group discussions to create a best practice model for managing the problems and obstacles of promoting Buddhist volunteer networks leading to guidelines for promoting Buddhist volunteer networks of monks. The researcher conducted data analysis by using the content analysis technique.

Results

1. The results of data analysis of factors related to the promotion of the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand.

Table 1 shows the mean and standard deviation of the attitude level towards the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand, individually and overall.

(n = 400)

Attitudes towards the volunteer network of monks	Attitude level		Mean
	$\bar{X}$	S.D.	
1. Being the center of the monk's volunteer network	4.05	.68	High
2. Effect of driving the volunteer network of monks	4.17	.59	High
3. Measure of happiness of the volunteer network of monks	4.04	.64	High
Total	4.09	.60	High

From Table 1 , it was found that the overall attitude towards the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand was at a high level ($\bar{x}$ = 4.09), When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all 3 aspects, in descending order of mean, i.e. Effect of driving the volunteer network of monks ($\bar{x}$ = 4.17), Being the center of the monk's volunteer network ($\bar{x}$ = 4.05), Measure of happiness of the volunteer network of monks ($\bar{x}$ = 4.04) respectively.

Table 2 presents the mean and standard deviation of factors related to the promotion of the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand, individually and overall.

(n = 400)

Factors related to promoting the volunteer network of monks	Actual condition		promotion factor level
	$\bar{X}$	S.D.	
1. Common perception	3.92	.67	High
2. Shared vision	3.91	.69	High
3. Mutual benefit	4.10	.65	High
4. Volunteer member participation	4.08	.65	High
5. Reinforcing each other	4.07	.66	High
6. Interdependence	3.96	.72	High
7. Interaction	3.91	.70	High
Total	3.99	.62	High

From Table 2, it was found that the factors related to the promotion of the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand as a whole were at a high level ($\bar{x} = 3.99$), When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all 7 aspects, in descending order of averages, i.e. mutual benefits ($\bar{x} = 4.10$), participation of volunteer members together ($\bar{x} = 4.08$), reinforcing each other ($\bar{x} = 4.07$), interdependence ($\bar{x} = 3.96$), common perception ($\bar{x} = 3.92$), shared vision ($\bar{x} = 3.91$), and interaction ($\bar{x} = 3.91$) respectively.

Table 3 shows the mean and standard deviation of ethical behavior towards the Volunteer Network Promotion Program of the monks in the lower central region in Thailand, individually and overall.

(n = 400)

Ethical behavior towards monk's volunteer network promotion project	Actual condition		Behavior level
	$\bar{X}$	S.D.	
1. common perception	4.13	.60	High
2. shared vision	4.06	.62	High
3. mutual benefit	4.07	.60	High
Total	4.09	.58	High

From Table 3, it was found that the factors related to the promotion of the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand as a whole were at a high level ($\bar{x} = 4.09$) When considering each aspect, it was found that at the high level of 3 aspects, arranged in order of averages from highest to lowest, as follows: common perception ($\bar{x} = 4.13$) mutual benefit ($\bar{x} = 4.07$) and shared vision ($\bar{x} = 4.06$) respectively.

Table 4 Analysis of factors related to the promotion of monk's volunteer networks and ethical behavior towards the overall monk's volunteer network promotion project

(n = 400)

Forecast variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Tolerance	VIF
	B	SE	β				
Constant	.930	.107		8.660	.000		
Common Perspective Factors	.228	.055	.264	4.121	.000*	.185	5.411
Shared Vision Factors	.026	.047	.032	.559	.577	.237	4.224
Mutual Benefit Factors	.212	.055	.238	3.889	.000*	.202	4.959
Member participation factor	.093	.065	.104	1.427	.154	.142	7.058
Mutual reinforcing factors	.083	.055	.095	1.509	.132	.193	5.185
Interdependence factor	.036	.053	.045	.688	.492	.179	5.591

Interaction Factors	.111	.051	.135	2.191	.029*	.201	4.978
SEest = $\pm$ 0.31859							
R = 0.839 ; R ² = 0.703 ; Adj. R ² = 0.698 ; F = 132.725 ; p-value = 0.001							

From Table 4, it was found that

1. A preliminary examination of the agreement whether the independent variables are related to each other at a very high level that multicollinearity occurs. Multicollinearity is checked using Variance Inflation Factor (VIF) and Tolerance. The validation criteria are as follows, the optimal VIF value should not exceed 10 if more than this indicates that the independent variables have a very high degree of correlation with each other. The results of the analysis revealed that the highest VIF value was 5.411, which is no more than 10. And the smallest tolerance of 0.186 below 0.2 indicates that the independent variables have a high correlation and therefore multicollinearity does not occur.

2 . To examine the linear relationship between independent and dependent variables using F-test (ANOVA), it was found that the three independent variables are Common Perspective Factors ($\beta = .264$), Mutual Benefit Factors ($\beta = .238$), Interaction Factors ($\beta = .095$). It was linearly correlated with the promotion of the volunteer network of monks and ethical behavior ($F = 132.725$; $p\text{-Value} = 0.001$).

3. To examine the significant relationship of each constant and coefficient with the dependent variable in the equation, it was found that the variables selected into the equation of factors relating to the promotion of monk's volunteer networks and ethical behavior towards monk's volunteer network promotion projects ($p\text{-value}=0.001$), had a multiple correlation coefficient of 0.31859. They were able to predict the promotion of the volunteer network of monks with ethical behavior by 70.3% with statistical significance at the 0.01 level, and the predictive standard error was ± 0.31859 .

The forecast equation for the promotion of the volunteer network of monks and ethical behavior in standardized form is as follows.

$$Z = 0.264 (X_1) + 0.104 (X_4) + 0.095 (X_5) + 0.045 (X_6)$$

As for the predictive variables, factors related to monk's volunteer network promotion and ethical behavior towards monk's volunteer network promotion project that was not statistically significant ($p > 0.05$), were Shared Vision Factors, Member participation factor, Mutual reinforcing factors, and Interdependence factor.

2. Model of the implementation of volunteer network promotion of monks in the lower central region in Thailand.

2.1 Operations to promote the volunteer network of monks found five stages: Step 1 Determine the goal of becoming a volunteer monk. Step 2 Attributes of volunteer monks. Step 3 focuses on the process of working for the community. Step 4: Focus on transferring knowledge to others. And step 5 reflects the performance of the volunteer by dividing the reflection of the performance.

2.2 The condition of managing the volunteer network of monks found that the developer network of monks initiated new projects, resulting in strong community welfare operations.

2.3 Strategies, policies, plans, projects for promoting the volunteer network of monks found based on the main idea is to build quality and develop the strength of the Sangha organization to create a variety of networks, make the community organization recognize the importance of self-review surveys, and encourage self-assessment for self-development which leads to strength and acceptance of society both in religious and social dimensions.

2.4 Past performance of the volunteer network of monks in the lower central region found that Focus on the management of serious activities and develop cooperation with other related parties as well as exchange, study, learn about the work of members within the network and outside the network,

Which relies on the work of the Secretariat Division, which developed to be a center for assisting in the framework of "Bo Wo Ro", houses, temples, schools

2.5 Participation network partners promote a volunteer network of monks between different departments and stakeholder groups found that with more developers working with a network of monks, the network adapted, work the network has a working group of monks, developers from many provinces in the lower central region and with more members.

2.6 Problems, obstacles, weaknesses, strengths in promoting the volunteer network of past monks found that most of the monks who played a role in the work of the developer monk network did not have a strong development network.

2.7 Promotion of the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand found that The network of monks should have meetings to exchange experiences and knowledge regularly and more than the present to strengthen the relationship of the members and to be effective in the operation of the network.

3. A good practice model for managing the problems and obstacles of the promotion of Buddhist volunteer networks leading to guidelines for promoting volunteer networks of clergy in the lower central region in the country; (1) The good practice model for the application of integrated Buddhist promotion in the management of problems and obstacles in promoting the volunteer network of monks. (2) the model of good practice in driving promotion operations in the management of problems and obstacles of promoting the volunteer network of monks. (3) The good practice model on social participation and capital drives the management of problems and obstacles in promoting the volunteer network of monks.

Discussion

The results of the research can be discussed as follows:

1. Factors related to the promotion of the volunteer network of monks in the lower central region in Thailand are the revival of monks' spirituality to the public, not only improving the image of Buddhism but also creating a learning process for monks. Monks from temples participate in the project continuously which is consistent with the research of Chengwattanaphong, S., Sikkhabundit, S., and Teerawittayalert, P. (2021) on the activity development model that promotes the volunteer characteristics of students under the Bangkok Vocational Education Institutions in the 21st century for administrators. At present, the implementation of activities that promote the student's volunteer characteristics, there is an urgent need for activities to promote student development at an urgent level.

2. The results of the study on the implementation of the volunteer network promotion of monks in the lower central region in Thailand resulted in several benefits as follows: 1) the birth of a religious heir (The monks have inherited the social development work in the social dimension). 2) Born of the Buddhist Faculty, Social Company (The monks gathered with the community to campaign to reduce risk factors. 3) The image of a monk who develops in serving society (The development work has been communicated). And 4) innovations to reduce the main risk factors in monks and youth. This is consistent with the research by Yodhiko, Y., Krairach, T., Saengdeunchay, R., and Phophichit, N. (2020) on balancing and maintaining Buddhist natural costs of community forest networks in the eastern region. North found Society needs to implement social rules, participate in networks of conservation organizations and build knowledge of diversity stably and sustainably.

3. A good practice model for managing the problems and obstacles of the promotion of the volunteer network of monks leads to an approach to

promoting the volunteer network of clergy in the lower central region in the country which consists of a conceptual framework work process. , vision, including the measurement process and related organizations until it can be carried out to expand the results. Consistent with Pompai, J., Yupas, Y., and Phosing, P. (2020), it was found that the potential of temples affecting tourism promotion on the Mekong route to find indicators of temple tourism promotion factors. and the potential for tourism promotion of temples on the Mekong route, which has 4 indicators as follows: 1) place arrangement, 2) environmental condition, 3) cultural value and local people's way of life, and 4) historical value.

Recommendation

There are three forms of promoting the volunteer spirit network of monks in the lower central region in Thailand that are used to prevent and solve the problem of drinking alcohol for youth, which are: (1) A model of good practice in the application of integrated Buddhist promotion in the management of problems and obstacles of promoting the Buddhist Sangha Volunteer Network leading to a guideline for promoting the Volunteer Network. of monks in the lower central region in the country. (2) a model of good practice in driving the operation of promotion in the management of problems and obstacles of promoting the volunteer spirit network of monks, leading to a guideline for promoting the volunteer spirit network of monks in the region lower middle in the country. (3) The model of good practice in social participation and capital drives the management of problems and obstacles in the promotion of the monk's volunteer network, leading to the way of promoting the volunteer spirit network of the monks in the lower central region in the country.

General recommendation: (1) Monks should build more diverse networking partners and continue their activities through the cooperation of

various agencies. (2) Instilling Buddhist attitudes among all genders and ages to cause distrust of objects and to be aware of the dangers and dangers of selfishness.

Future research recommendation: (1) It should be multi-party collaborative research with both community educational institutions. and family in joining together as volunteers. (2) It should be research that encourages young people to participate in campaigns to reduce and stop stinginess, empowering, exchanging knowledge. (3) The research project should be carried out in several social groups to create a comparative study of the similarities and differences to further strengthen the volunteer spirit in the country as a whole.

References

- Sripatum Volunteer. (2014). Volunteering, the way to live together in society. [Online]. Retrieved from [https:// sites.google.com/ site/ citxasasripthum2 0 1 4 / cit-xasa-hrux-cit-satharna](https://sites.google.com/site/citxasasripthum2014/cit-xasa-hrux-cit-satharna).
- Pompai, J., Yupas, Y. and Phosing, P. (2020). Temples and Tourism Promotion on the Mekong River. *Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology*, 5(5), 159.
- Yodhiko, Y., Krairach, T., Saengdeunchay, R., and Phophichit, N. (2020). Creating Buddhist Ecological Balance and Maintaining Natural Capital of the Community Forest Networks in the Northeast of Thailand. *Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology*, 5(12), 36.
- Daily Matichon. (2020). Sort people into the news. [Online]. Retrieved March 15, 2020, from https://www.matichon.co.th/politics/news_2622215.
- Wikipedia, the free encyclopedia. (2021). Central Region (Thailand). Retrieved March 15, 2020, from [https://th.wikipedia.org/wiki/ภาคกลาง_\(ประเทศไทย\)](https://th.wikipedia.org/wiki/ภาคกลาง_(ประเทศไทย))

Office of the National Economic and Social Development Board. (2012). The 11th National Economic and Social Development Plan. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board.

Chengwattanaphong, S., Sikkhabundit, S., and Teerawittayalert, P. (2021). The Model on Development of Activities That Enhance the Volunteer Psychological Characteristics of Students Under the Institute of Vocational Education Bangkok in the 21st for Administrators. *Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology*, 6(5), 64.

การประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล
5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ
ประชาชนหมู่บ้านโนนยาง ตำบลนาดี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา*

APPLICATION OF STRATEGIC GUIDELINES FOR DRIVING THE 5
PRECEPTS VILLAGE PROJECT INTO CONCRETE DRIVING THE
DEVELOPMENT OF ETHICAL BEHAVIOR OF THE PEOPLE OF NON
YANG VILLAGE, NADI SUBDISTRICT, FAO RAI DISTRICT, NONG KHAI
PROVINCE

พระราชรัตนาลงกรณ์

Phraradrattanarongkorn

สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย

Nongkhai Sangha Provincial Governor Office, Thailand

Corresponding author E-mail: amanichai2535@gmail.com

Received 17 March 2023; Revised 1 April 2023; Accepted 17 April 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชน

* พระราชรัตนาลงกรณ์. (2566). การประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชนหมู่บ้านโนนยาง ตำบลนาดี อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม, 1(2), 18-29.

Phraradrattanarongkorn. (2023). Application of Strategic Guidelines for Driving the 5 Precepts Village Project into Concrete Driving the Development of Ethical Behavior of the People of Non Yang Village, Nadi Subdistrict, Fao Rai District, Nong Khai Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 1(2), 18-29.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2023.7>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

Citation:

หมู่บ้านโนนยาง ตำบลนาดี อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ใช้การสนทนากลุ่ม จำนวน 14 รูป/คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า เจตนารมณ์ร่วมกันในการสร้างสังคมให้เป็นสังคมที่มีศีล มีสุข ประองตอสमानฉันท์ โดยสร้างหลักประกันให้กับชีวิตตามหลักของศีล 5 ประกอบด้วย 1) หลักประกันความมั่นคงของชีวิต คือ ไม่มั่งร้ายทำลายผู้อื่น 2) หลักประกันความมั่นคงของทรัพย์สิน คือ ไม่ทุจริต ไม่คิดโกง ไม่มัวเมา ไม่ละเมิดต่อทรัพย์สินของผู้อื่น 3) หลักประกันความมั่นคงของสถาบันครอบครัว คือ ไม่ละเมิดต่อจริยธรรมทางเพศ 4) หลักประกันความมั่นคงของสิทธิในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร คือ ไม่กล่าวถ้อยคำที่ปราศจากสติ และขาดความรับผิดชอบ อันเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคม 5) หลักประกันความมั่นคงของสุขภาพ คือ การไม่ดื่ม ไม่เสพสิ่งของมีนเมาและสิ่งเสพติดทุกชนิด ส่วนแนวทางการดำเนินงาน ในภาครัฐ และภาคเอกชน จึงกำหนดวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อนให้มี “กลยุทธ์” เพื่อความก้าวหน้าทั่วทั้งองค์การตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้ได้รับผลงานที่มีคุณภาพ อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแบบแผนที่ชัดเจน ในการใช้ “ทรัพยากร” “เครื่องมือ” และ “สิ่งอำนวยความสะดวก” ต่างๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

คำสำคัญ: การประยุกต์, ยุทธศาสตร์, โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5

Abstract

This research article objectives for application of strategic guidelines for driving the 5 precepts village project into concrete driving the development of ethical behavior of the people of Non Yang village, Nadi subdistrict, Fao rai district, Nong Khai province, focus group discussions of 14 people/person were obtained by purposive sampling, analyze contextual information.

The results showed that together the intention to create a society with precepts, happiness, reconciliation and reconciliation by creating insurance for life according to the principles of the 5 precepts, consisting of 1) The security of life is not maliciously destroying others. 2) The security of property is not

corrupt, deceitful, intoxicated, and not violating other people's property. 3) The security of the family institute is not violating business ethics. Gender 4) The guarantee of security of the right to receive information is to not speak mindlessly. and lack of responsibility 5) The guarantee of health security is not drinking, not using intoxicants and drugs of all kinds. As for the operational guidelines in the public and private sectors, therefore, the objectives are set for driving a "strategy" for progress throughout the organization from upstream, midstream and downstream in order to obtain quality work. concretely There is a clear pattern for using "resources", "tools" and "facilities" for maximum efficiency.

Keywords: Application, Strategy, Five Precepts Village Project

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมทำให้เกิดภาวะสับสนในวิถีชีวิต รวมถึงค่านิยม ส่งผลให้ภูมิคุ้มกันทางสังคมลดลง เกิดการละเลยศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเห็นได้จากสถานการณ์บ้านเมือง ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนเกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต รวมถึง พฤติกรรมและอารมณ์ของบุคคลในสังคมมีปัญหาขั้นรุนแรงเพราะขาดการพัฒนาทางด้าน ร่างกาย และจิตใจ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะลักษณะของสังคมกลายเป็นสังคมที่คน มุ่งหวังแต่ประโยชน์ส่วนตน พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ โดยไม่สนใจว่าสิ่งที่ตนทำนั้นจะเป็นการเบียดเบียนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนหรือขัดกับหลักศีลธรรมอันดีงามหรือไม่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบกับการเมืองไทยเช่นเดียวกัน เมื่อย้อนกลับไป 10 กว่า ปีที่ผ่านมา (ในช่วงปี พ.ศ.2545-2557) การเมืองในประเทศไทยกลายเป็นการเมืองที่มีปัญหา ของความขัดแย้งมาโดยตลอด และมีแนวโน้มที่มีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่มีแนวโน้มที่ดี ได้โดยง่าย แม้จะมีการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยแล้วก็ตาม ยังมีความขัดแย้งที่รุนแรงโดย การใช้กำลังเข้าทำร้ายและเข่นฆ่าฝ่ายตรงข้าม มีการทำลายทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อให้

ได้มาซึ่งอำนาจของฝ่ายตน โดยไม่คำนึงถึงบาปบุญคุณโทษ ทั้งที่ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธ เป็นเมืองที่มีแต่รอยยิ้มและเอื้ออาทรซึ่งกันและกันมาโดยตลอด ถึงแม้ในอดีตจะมีความขัดแย้งบ้าง แต่ก็มีทางออกของปัญหานั้นได้เสมอ ครั้นเมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้คนไทยขาดศีลธรรมกันมากขึ้น ส่งผลทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองเปลี่ยนไปในทิศทางที่ไม่เคยมีมาก่อน จนไม่สามารถแก้ปัญหาโดยวิธีทางแห่งประชาธิปไตยได้เหมือนเดิม คณะ คสช. จึงได้ทำการยึดอำนาจรัฐบาลเพื่อยุติปัญหาความขัดแย้งนั้น และหาแนวทางเพื่อนำสังคมกลับมามีความสุขและสันติสุขให้ได้อีกครั้ง ด้วยนโยบายที่หลากหลายที่ต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างกัน (กมลพิพัฒน์ ชนะสิทธิ์เฉลิมชัย และคณะ, 2560) โดยนโยบายสำคัญประการหนึ่งที่สำคัญ คือ การทำให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม ที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืนได้ (วณิฏา ศิริวรสกุล และ วัชรินทร์ อินทรพรหม, 2561)

คณะสงฆ์โดยเจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช จึงมีดำริที่จะสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้เกิดความสงบสันติสุข มีความสามัคคีกลมเกลียว ลดปัญหาความขัดแย้งสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน โดยให้พุทธศาสนิกชนได้น้อมนำหลักศีล 5 (Five Precepts) เป็นวินัย เป็นสิกขาบทหรือเป็นข้อที่คนในสังคมควรศึกษา และควรปฏิบัติ ในฐานะที่เป็นมาตรฐานของความเป็นมนุษย์ หรือเป็นมนุษยธรรม คือธรรมสำหรับความเป็นมนุษย์ ที่พระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงและบัญญัติไว้ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) มาประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงมอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยการผสานความร่วมมือจากคณะสงฆ์ หน่วยงานราชการ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรเครือข่ายชาวพุทธ โดยกำหนดเป้าหมายทุกตำบล ทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ พร้อมตั้งเป้าตัวชี้วัดให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมภายใน 4 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2557-2560 ซึ่งปรากฏในระเบียบ มหาเถรสมาคมว่าด้วยการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านศีล 5 พ.ศ.2557 และการดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในข้อย่อยที่ 4.7 การทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจน

พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม ที่ได้ให้แนวทางให้ทุกภาคส่วนของประเทศร่วมกันดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความปรองดอง ความสมานฉันท์ ลดปัญหาความขัดแย้ง สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และทำให้ประชาชนมีความรัก ความสามัคคีกันโดยเริ่มจากครอบครัว หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ซึ่งจะทำให้สังคมเกิดความสงบสุขและนำพาประเทศก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในการปฏิบัติศาสนกิจ ด้านการสนับสนุนการสร้าง ความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับการอบรมไปขยายผลในจังหวัดของตนเอง (พระครูวินัยธรเอนก เตชวโร (โยอินทร์) และคณะ, 2560)

ทั้งนี้ ปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาล้วนเป็นปัญหาที่เกิดจากการล่งละเมิดศีล 5 ของคนในสังคม (สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2540) การพัฒนาที่ยั่งยืนจำเป็นต้องผนวกกับแนวทางการพัฒนาแบบพุทธซึ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นหลัก และอธิบายถึงแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่ยั่งยืนมีลักษณะที่เป็นบูรณาการ คือทำให้เกิดเป็นองค์รวม หมายความว่าองค์ประกอบทั้งหลายที่เกี่ยวข้องจะต้องมาประสานกันครบองค์และมีลักษณะอีกอย่างหนึ่ง คือ มีดุลยภาพ หรือพูดอีกนัยหนึ่งคือการทำให้งิจกรรมของมนุษย์สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ หรือ การพัฒนาที่สนองตอบความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันโดยไม่กระทบกระเทือนความสามารถของคนรุ่นต่อไป" (พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), 2540)

ดังนั้น การขับเคลื่อนนโยบายหมู่บ้านรักษาศีล 5 นั้น จึงต้องดำเนินการไปพร้อมๆ กันทั้งประเทศ แต่ความสำเร็จตามนโยบายมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลสำเร็จมากขึ้น จำเป็นต้องมีแนวทางยุทธศาสตร์ที่สามารถนำมาเป็นกลยุทธ์ไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนโครงการให้ประสบความสำเร็จได้ การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชนหมู่บ้านโนนยาง ตำบลนาดี อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย” จึงถูกเลือกให้เป็นพื้นที่ในการนำนโยบายโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 โดยใช้แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ที่ค้นพบจากงานวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 : กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองยางคำ ตำบลกองนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย” นำมาต่อ

ยอด ขยายผล เป็นแนวทางสู่การปฏิบัติให้เกิดผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชนในเชิงบวกตามนโยบาย “โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5” ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในพื้นที่ชุมชน รวมถึงหน่วยงานอื่นเพื่อให้มีศีล มีสุข ประสงค์ สมานฉันท์ เกิดความมั่นคง ยั่งยืน ของคนในชาติ สืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชนหมู่บ้านโนนยาง ตำบลนาดี อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตามคุณสมบัติ โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 14 รูป/คน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำนวน 6 รูป/คน 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการชุมชน จำนวน 1 คน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรม จำนวน 1 คน 4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเชิงพื้นที่ จำนวน 5) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้สนทนากลุ่มกับผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 14 รูป/คน ที่ได้รับการคัดเลือก มีลักษณะการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) จัดทำโครงการ และเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเสนอขอความเห็นและขออนุมัติจากคณะทำงานจัดทำโครงการ และที่ปรึกษาโครงการวิจัย

2) ประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ระดมสมอง (Brainstorming)

3) เสนอขอหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ระดมสมอง (Brainstorming) จากสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย

4) แจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จัดการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ระดมสมอง (Brainstorming) กับผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญตลอดถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) จัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

6) จัดการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ระดมสมอง (Brainstorming) ตามวัน เวลา และสถานที่

7) ประเมินผลจัดการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ระดมสมอง (Brainstorming) มาสรุป รวบรวม เรียบเรียง วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตกลงนำไปอภิปรายผล และนำไปเผยแพร่ในวารสารทางวิชาการหรือการประชุมวิชาการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ผู้วิจัยจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และถอดเทปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ทั้ง 14 รูป/คน

2) นำข้อมูลมาจัดกลุ่มตามประเด็นหลักของการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) หากมีประเด็นที่ไม่ชัดเจนผู้วิจัยใช้วิธีการจัดกลุ่มประเด็นข้อความ (Word

Grouping) แล้วทำการอธิบายขยายความ (Explanation) โดยเรียบเรียงถ้อยคำขึ้นใหม่จากข้อมูลที่ผู้ให้ข้อมูลมา ทำการตีความ (Interpretation) บางประโยคหรือบางถ้อยคำที่ผู้ให้ข้อมูลให้มาจำเป็นต้องตีความหรือแปลความหมายแฝง ผู้วิจัยจะทำการตีความถ้อยคำ ดังกล่าวโดยอาศัยบริบทของการสนทนากลุ่มมาสนับสนุนการตีความ และทำการพรรณนาความ (Description) เป็นการเรียบเรียงถ้อยคำ โดยการจัดระบบการเกิดขึ้นก่อน-หลังของเนื้อหาสาระจากการวิเคราะห์ พร้อมกับการพรรณนาเชื่อมโยงแต่ละเนื้อหาหรือเหตุการณ์ให้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน และตรงตามประเด็นที่ดำเนินการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย

จากผลของการสนทนากลุ่มเฉพาะในครั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องต้องกันว่าผลการวิจัย มีความสอดคล้องสามารถประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชนหมู่บ้านโนนยาง ตำบลนาดี อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ได้ตามความเหมาะสมของบริบทเชิงพื้นที่ เพียงแต่บางท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในบางประเด็นเพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนจะเข้าสู่ประเด็นการสนทนากลุ่มนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยทุกประเด็น เพียงแต่จะมีประเด็นที่จะขอแนะนำให้ข้อมูลเพิ่มเติมในกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยแนวทางยุทธศาสตร์โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ซึ่งโดยพื้นฐานสังคมไทยเป็นสังคมพุทธเพราะประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาและพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานในวิถีชีวิตของคนไทย นับตั้งแต่สถานการณ์ประเทศไทยเกิดปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่นำไปสู่ความรุนแรงยิ่งขึ้น สังคมมีการแบ่งขั้วแยกข้างกันอย่างให้เห็นได้ชัดเจน เพราะทุกฝ่ายต่างต้องการอำนาจจนลืมคำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชนจนกระทั่งความขัดแย้งนั้นขยายตัวไปถึงในระดับครอบครัวเกิดสภาพสังคมที่ไม่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันแม้แต่คนที่เคยคุ้นกันความขัดแย้งนี้แม้จะไม่มีแสดงออกที่ชัดเจนก็ตามแต่ก็ทำให้เกิดความหวาดระแวงกัน สิ่งที่เกิดขึ้นนี้เกิดจากชนชั้นนำปลุกระดมคนชั้นล่างขึ้นมาด้วยกันเพื่อสนับสนุนพวกของตนวิกฤตปัญหาการเมืองในสังคมไทย ทำให้เกิดความไม่ปรองดอง

ไม่สมานฉันท์ และได้นำประเทศไปสู่สถานการณ์ความไม่สงบสุขในบ้านเมือง ทั้งนี้พฤติกรรมและอารมณ์ของบุคคลในสังคมมีปัญหาขั้นรุนแรงเพราะขาดการพัฒนาทางด้านพฤติกรรมทางด้านร่างกาย และจิตใจ จนกระทั่งมหาเถรสมาคม โดยเจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุณฺญ) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ คณะสงฆ์ และทุกภาคส่วนต่างๆ ของสังคมไทย ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวในสังคมไทย จึงได้ดำเนินการขับเคลื่อน “โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2557 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยเสนอประเด็นการอภิปรายผลที่สำคัญตามข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

การประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชนหมู่บ้านโนนยาง ตำบลนาดี อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย และการปรับกลยุทธ์การประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ด้วยวิธีการ ได้แก่ การติดตามและประเมินผลการประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ (Pre-test, Post-test) การวัดเจตคติต่อกิจกรรมการประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ความสำเร็จของกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยแนวทางยุทธศาสตร์โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 (Outcome) การปรับกลยุทธ์และแนวโน้มการประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชาย มงคลเคหา (เยาวดี ราชชัยกุลวิบูลศรี, 2542) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ของโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเลย” ผลสัมฤทธิ์ด้านกระบวนการดำเนินงานพบว่า มีคณะทำงานที่คอยประสานงานและติดตามประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง ผลสัมฤทธิ์ด้านผลผลิตพบว่า ในด้านส่วนตัวการเข้าร่วมโครงการส่งผลให้ผู้เข้าร่วมโครงการ มีการพัฒนาที่ดีขึ้นในการรักษาศีล 5 การทำทาน และการนั่งสมาธิ ในด้านสังคมพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมมากขึ้น ส่งผลให้ปัญหาอาชญากรรมในสังคมลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด ในส่วนของข้อควรปรับปรุงของการดำเนิน

โครงการ ได้แก่การประชาสัมพันธ์โครงการยังไม่ทั่วถึงรวมทั้งยังขาดงบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอ เมื่อมองโดยภาพรวมแล้วจะพบว่าผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้นในชุมชนได้จริง

ทั้งนี้ การติดตามและประเมินผลการประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชน จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศที่จำเป็น เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นอันนำไปสู่การตัดสินใจสำเร็จ รวมทั้งแก้ไขปรับปรุง พัฒนา ตลอดจนการสร้างและการกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ ดังนั้น การติดตามและประเมินผล จึงเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็น เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของโครงการ ตลอดจนกระบวนการที่ปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และผลผลิตโครงการ ภายใต้กิจกรรมและช่วงเวลาที่ได้กำหนดหรือวางแผนไว้

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยนี้ พบว่า จากสภาพปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการพัฒนาของประเทศในด้านต่างๆ อย่างไม่สมดุล ในมุมมองของพระพุทธศาสนา มองว่า ปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาล้วนเป็นปัญหาที่เกิดจากการล่องละเมิดศีล 5 ของคนในสังคม วิธีการในการนำโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เข้าสู่ประชาชนจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์ที่เป็นตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อน ทั้งนี้ จากผลการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ที่ผ่านมา มีประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่า 1) ได้รับการการยอมรับนโยบายของทุกภาคส่วน (รัฐ/เอกชน/ประชาชน) ในระดับดีมาก แต่เรื่องของความเข้าใจในโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ยังน้อย 2) ต้องพยายามการสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนาโดยพระสงฆ์ให้มากกว่านี้ 3) ใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงานในทุกระดับ 4) ยังขาดนวัตกรรมสร้างสรรค์บนกิจกรรมการดำเนินงาน 5) การสร้างกองทุนสนับสนุนให้เกิดความชัดเจนเพื่อสร้างความยั่งยืนแก่โครงการกลยุทธ์ที่หน่วยงานภาครัฐและคณะสงฆ์ได้ร่วมกันขับเคลื่อน อย่างเรื่องของการมอบรางวัลให้กับพระสงฆ์ บุคคล ครอบครัว สถาบันการศึกษา ที่มีการดำเนินการตาม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นนั้น ทำให้ทราบได้ว่า สิ่งสำคัญของกระบวนการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ด้านระบบโครงสร้างของนโยบายการขับเคลื่อนโครงการ เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและในแต่ละพื้นที่ แต่ที่สำคัญสิ่งที่ควรยึดถือปฏิบัติ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) โดยมีการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่สำคัญ ๆ ทุกคนควรจะต้องรับรู้รับทราบ ร่วมกันตัดสินใจ และร่วมกันทำ รวมทั้งการใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง มีปัญหาหรือเรื่องอะไรที่สำคัญ จะปรึกษาผู้อาวุโส ซึ่งเป็นที่เคารพของทุกคน อีกทั้งยังต้องขึ้นอยู่กับอีกหลายประการ เช่น มีมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจนก่อนกระจายอำนาจรับผิดชอบ รวมถึงการควบคุมดูแลการทำงานยังต้องเป็นไปอย่างมีมาตรฐานให้คนทำงานมีความเต็มใจในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ ทุกคนต้องรู้สึกว่าเป็นบุญที่ได้สร้างมหากุศลสร้างคนให้เป็นคนดี **ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** โดยนำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ที่นำไปใช้ในการปฏิบัติแล้วเกิดผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทางทิศทางบวก อันได้แก่ 1) การแปลงยุทธศาสตร์สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 2) การปฏิบัติตนตามแนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 3) แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ประการสำคัญเน้นการสร้างแรงจูงใจด้วยการเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในประพฤติปฏิบัติต่อไป **ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** จากหลากหลายประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วยแนวทางยุทธศาสตร์โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 รวมถึงกลยุทธ์และแนวโน้มการประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชน 5 ที่จะนำไปใช้ในชุมชนหรือหน่วยงานอื่นๆ มีประเด็นที่น่าจะนำไปศึกษาต่อไป คือ กลยุทธ์และแนวโน้มการประยุกต์แนวทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สู่รูปธรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชน อันเป็นผลขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ที่ทำให้เห็นถึงสภาพจากการลงมือปฏิบัติตามกระบวนการขับเคลื่อนแนวทางยุทธศาสตร์โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ที่สมควรนำไปต่อยอดในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งประกอบไปด้วย 1) สภาพปัจจุบันของกระบวนการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 2) ปัจจัยที่ทำให้โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ประสบความสำเร็จ 3) ปัจจัยที่ทำให้โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5

ประสบความสำเร็จ 4) ปัญหาอุปสรรค ของการดำเนินโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ประการ
ต่างๆ ที่ยกให้เห็นเป็นรูปธรรมดังกล่าวจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางใน
การศึกษาวิจัย ตลอดจนการนำไปใช้ในหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้เพื่อให้มีศีล มีสุข ประสงค์
สมานฉันท์ เกิดความมั่นคง ยั่งยืน ของคนในชาติ สืบไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลพิพัฒน์ ชนะสิทธิ์เฉลิมชัย และคณะ. (3560). จริยธรรมในการตัดสินใจกับการพัฒนา
องค์การ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 11(26), 142-155.
- พระครูวินัยธรเอนก เตชวโร (ไยอินทร์) และคณะ. (2560). การบริหารโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการอยู่ ร่วมกันของชุมชนต้นแบบภาคเหนือตอนล่าง. วารสาร
มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 6(2), 601.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2540). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์ (ชำระ
เพิ่มเติม ช่วงที่ 1). (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เยาวดี ราชชัยกุลวิบูลศรี. (2542). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วณิฎา ศิริวรสกุล และ วชิรินทร์ อินทพรหม. (2561). รูปแบบการขับเคลื่อนนโยบายหมู่บ้าน
รักษาศีล 5 ให้ประสบความสำเร็จ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 12(29), 204.
- สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2540). การสำรวจความรู้ความเข้าใจและการ
ปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา ของเยาวชนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในเขต
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อุดมการณ์ทางการเมือง*

POLITICAL IDEOLOGY

สุธินี ชินหงษ์¹, พัชรภรณ์ มากปรังค์², วิภา โสภภาพิวิ³ และ วีณา จรุณรัตน์มุก⁴

Suthinee Chinhong¹, Patcharaporn Makprang², Wipha Sophaphiw³, and Weena Jarunrattanamuk⁴

¹⁻⁴มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹⁻⁴ Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: ploywipha901@gmail.com

Received 17 March 2023; Revised 1 April 2023; Accepted 16 April 2023

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของบทความนี้จัดทำขึ้นเพื่ออธิบายอุดมการณ์ทางซึ่งถูกนำมาใช้อธิบายทั้งในเรื่องของที่มา การกำเนิดการดำรงอยู่ การให้เหตุผลผ่านความชอบธรรมในเรื่องการดำรงอยู่ของสิ่งทางการเมืองภายใต้ความพยายามในการรักษาสถานะภาพเดิมการเปลี่ยนแปลงและการไปสู่เป้าหมายของทั้งผู้คน สังคมการเมืองและระบอบการปกครอง รวมถึงการอธิบายเพื่อปลูกฝังและสร้างโลกทัศน์ทั้งทางการเมืองและสังคมให้แก่สมาชิกของสังคมการเมือง อุดมการณ์ทางการเมืองจึงมีความจำเป็นทั้งในส่วนของผู้ปกครองและผู้ใต้ปกครอง

คำสำคัญ: อุดมการณ์, การเมือง

Abstract

The purpose of this article is to explain the ideology which is used to explain both the origin and birth of existence Justification through legitimacy of

Citation:

* สุธินี ชินหงษ์, พัชรภรณ์ มากปรังค์, วิภา โสภภาพิวิ และ วีณา จรุณรัตน์มุก. (2566). อุดมการณ์ทางการเมือง. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 1(2), 30-37.

Suthinee Chinhong, Patcharaporn Makprang, Wipha Sophaphiw and Weena Jarunrattanamuk. (2023).

Political Ideology. Journal of Interdisciplinary Social Development. 1(2), 30-37.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2023.8>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

the existence of political entities under an effort to maintain the status quo, change and achieve the goals of the whole people. Political society and regime including explaining to instill and create both political and social worldviews for members of the political society. Political ideology is therefore necessary for both rulers and subordinates.

Keyword: Ideology, Politics

บทนำ

ปรากฏการณ์ทางการเมืองที่ปรากฏในประเทศต่างๆ ทั้งที่ส่งผลในแง่บวกและแง่ลบต่อระบบสังคมและเศรษฐกิจ เช่น ผู้ไร้ที่อยู่อาศัย ผู้คนอดอยาก หิวโหย บาดเจ็บ ล้มตาย เช่น เหตุการณ์ทางการเมืองหรือสงครามกลางเมือง ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ทั้งตะวันออกกลาง ยุโรป เอเชีย หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น เหตุการณ์สงครามยึดเยื่อในประเทศซีเรีย เป็นต้น ปรากฏการณ์ทั้งหมดเกิดขึ้นผ่านตัวขับเคลื่อนที่เรียกว่าอุดมการณ์ (Ideology) ในอดีตยุคสงครามเย็น โลกถูกแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ก็ถูกแบ่งผ่านกรอบแนวคิดอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นสำคัญในระดับทวีปภูมิภาคและระดับประเทศสังคมก็ถูกแบ่งเป็น 2 ขั้วอำนาจเป็นอย่างน้อยโดยแบ่งผ่านวาทกรรมที่เรียกว่าอุดมการณ์หรืออุดมการณ์ทางการเมืองกล่าวได้ว่าคนทั้งโลกฆ่ากันตายเพราะอ้างอุดมการณ์หรืออุดมการณ์ถูกอ้างขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจหรือผลทางเศรษฐกิจการใช้ใช้อ้างเรื่องอุดมการณ์ก็เพื่อสนับสนุนการเข้าสู่ตำแหน่ง (Sargent, 2009) การเข้าสู่ตำแหน่งดังกล่าวได้จำเป็นต้องมีความขัดแย้งและการต่อสู้ระหว่างกันและกันส่งผลให้ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก ทรัพย์สิน เงินทองข้าวของต่าง ๆ เสียหายนับไม่ถ้วน ผู้คน อดอยาก พลัดพราก อพยพจากเมืองหนึ่งไปสู่เมืองหนึ่งหรือจากประเทศหนึ่งไปสู่ประเทศอื่น ๆ เป็นต้น ความขัดแย้งหรือการต่อสู้แข่งขันทางการเมืองทั้งหมดสามารถกล่าวได้ว่าผ่านค่านิยมเชิง นามธรรมที่เรียกว่าอุดมการณ์ทางการเมือง (Political ideology) บทความนี้จะศึกษาและนำเสนอถึง 1. พัฒนาการของอุดมการณ์ และอุดมการณ์ทาง

การเมือง 2.อุดมการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ และ 3.วิเคราะห์อุดมการณ์ทางการเมืองที่ปรากฏในสังคมไทยถึงปัจจุบัน

กล่าวโดยสรุปปรากฏการณ์ทางการเมืองที่ปรากฏในประเทศต่างๆทั้งที่ส่งผลในแง่บวกและแง่ลบต่อระบบสังคมและเศรษฐกิจ เช่นผู้ไร้ที่อยู่อาศัย ผู้คนอดอยาก หิวโหย บาดเจ็บ ล้มตาย เช่น เหตุการณ์ทางการเมืองหรือสงครามกลางเมือง ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ทั้งตะวันออกกลาง ยุโรป เอเชีย หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความหมายของอุดมการณ์ทางการเมือง

อุดมการณ์ (Ideology) ได้รับการพัฒนาขึ้นมาจากเจตคติหรือทัศนคติ (Attitudes) ซึ่งในภาษาไทยจะใช้ศัพท์ที่คล้ายกันหลายศัพท์ เช่น ทัศนะ ทัศนคติ หรือทรรศนะ ทรรศนะคติ ศัพท์เหล่านี้มีการแปลความและตีความแตกต่างกันไปในแต่ละสำนักคิด ผู้เขียนจะขอข้ามไม่ลงรายละเอียดของศัพท์นี้แต่ในบทความนี้หากกล่าวถึงทัศนคติจะหมายถึงความถึงในภาษาอังกฤษว่า Attitudes เท่านั้น ความหมายของทัศนคติ เป็นคำกว้าง ๆ เช่น 1)แนวโน้มของบุคคลที่จะเข้าใจ (Cognitive) รู้สึก (Fell of affective) และพฤติกรรม (Behavior)ของบุคคล 2)การโน้มน้าวใจที่จะสนองต่อสิ่ง กระตุ้นด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง 3) ความพึงพอใจสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยทั่วไปใช้เวลานานและยากต่อ การเปลี่ยนแปลง (Sereera, Luksitanon and Hiranyakiti, 1995) โดยทั่วไปถูกนำไปใช้กับหลาย ๆ เรื่อง เช่นทางการเมืองเรียกว่าทัศนคติทางการเมือง (Political attitudes) ทัศนคติทางสังคม (Social attitudes) ทัศนคติทางการศึกษา(Educational attitudes) เป็นต้น ทัศนคติเป็นแนวคิดระดับพื้นฐานที่ทุกคนสามารถมีความคิดเห็นได้ทีกล่าวเช่นนี้ไม่ใช่ว่าทัศนคติจะไม่สำคัญเพราะพฤติกรรมทุกอย่างที่ส่งผลกระทบต่อผู้กระทำและสังคมล้วนแต่เกิดจากทัศนคติทั้งสิ้น เพราะทัศนคติเป็นรากฐานบ่อเกิดของอุดมการณ์ที่จะสร้างผลกระทบอย่างใหญ่หลวงในอนาคต เช่นการก่อการร้าย ลัทธิชาตินิยม ลัทธิเหยียดสีผิว ความเอื้ออาทร ความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น หรือความคิดจ้องแต่จะเอาเปรียบผู้อื่น เป็นต้น ก็ล้วนแต่เกิดจากทัศนคติส่วนบุคคลและถูกขยายไปสู่บุคคลอื่นๆและในที่สุดมีการรวมตัวกันของบุคคลที่มีทัศนคติตรงกัน มีการถ่ายทอด สืบทอด ทัศนคติดังกล่าวจนทำให้เกิดการรวมกันของคน

จำนวนมาก และกลายเป็นเครือข่าย โยงใย กันทั้งในระดับประเทศและขยายไปทั่วโลกดังเช่น กลุ่มต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ทั่วโลกหรือในอดีตจนปัจจุบันแต่ทุกวันนี้อาจเรียกว่าทัศนคติแบบสังคมนิยม แบบคอมมิวนิสต์ แบบประชาธิปไตยแบบเผด็จการ แบบต่อต้านเผด็จการ แบบฟาสซิสต์ หรือฟาสซิสต์ใหม่ แบบมาร์กซิสต์ และหรือมาร์กซิสต์ใหม่ เป็นต้น ทั้งหมดล้วนเกิดจากทัศนคติของบางคนหรือบางกลุ่มนั่นเอง คำว่า อุดมการณ์ (Ideology) บัญญัติขึ้นโดยนักปรัชญาชาวฝรั่งเศสชื่อ อังตอยน์ เดสตู เดอ เทรซี (Antoine Destutt de Tracy 1754-1836) ในช่วงศตวรรษที่ 18 เพื่อใช้อธิบายศาสตร์หรือ ความรู้ใหม่ว่าด้วยความคิด (Science of Idea) เพราะเมื่อพิจารณาตามรูปศัพท์แล้วคำว่า Ideology มาจากคำว่า Ideaผสมกับคำว่า Ology โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีความแตกต่างจากศาสตร์เดิมคือ อภิปรัชญา(Metaphysics)ด้วยการนำหลักปฏิฐานนิยม (Positivism) ที่ใช้ในการศึกษาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Science) มาใช้ในการศึกษาทางจิตวิทยา(Psychology) เพื่อศึกษาว่าความคิดของคนเราเกิดขึ้นหรือมีจุดเริ่มต้นมาได้อย่างไร

อุดมการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ

อุดมการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ ซึ่งมีบทบาทและอิทธิพลต่อโลกนับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึง ปัจจุบันมีดังนี้

1. เสรีนิยม (Liberalism) เสรีนิยมนับเป็นอุดมการณ์ทางการเมืองที่เป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยและระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม อุดมการณ์นี้มีพัฒนาการที่น่าสนใจไม่น้อย ก่อตัวขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 17 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ระบบฟิวดัลในยุโรปกำลังล่มสลาย และสังคมสมัยใหม่ที่ทุนเป็น ปัจจัยสำคัญในการผลิตเริ่มก่อตัวขึ้น (Eccleshall, 1994) อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์เสรีนิยม ใน ยุคแรกเริ่มแตกต่างจากยุคสมัยใหม่ จากจุดเริ่มต้นที่มุ่งต่อต้านอำนาจที่สมบูรณ์เด็ดขาดของ ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และอภิสิทธิ์ของเหล่าขุนนางในระบบฟิวดัล สนับสนุนอำนาจของ ประชาชนผ่านการมีรัฐบาลที่มาจากตัวแทนของประชาชน มาสู่ยุคสมัยใหม่ที่

มุ่งเน้นจำกัด การใช้ อำนาจของรัฐเหนือสังคมในทุกรูปแบบ สนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจเสรีในระบบทุนนิยม (Heywood, 2002: 43) องค์ประกอบของอุดมการณ์เสรีนิยม อุดมการณ์เสรีนิยมมีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ประการ ดังนี้ (Heywood, 2002)

1) ปัจเจกชนนิยม (Individualism) หรือแนวคิดที่ให้ความสำคัญต่อตัวมนุษย์แต่ละคนเหนือกลุ่มหรือสังคมโดยรวม เป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญของอุดมการณ์นี้ เป้าหมายของเสรีนิยม จึงเป็นการสร้างสังคมที่เปิดโอกาสให้ปัจเจกชนสามารถเติบโตและพัฒนา “สิ่งที่ดี” ตามการนิยามที่ สอดคล้องกับศักยภาพหรือความสามารถของแต่ละคนที่แตกต่างกัน เสรีนิยมจึงเชื่อว่าสังคมจะ เจริญก้าวหน้าได้ก็ด้วยการที่ปัจเจกชนมีสิทธิ เสรีภาพในการกระทำด้านต่างๆ ตามการนิยามและ ศักยภาพที่มีอยู่ไม่ใช่กลุ่มหรือสังคม เช่น รัฐ เข้ามามีอิทธิพลเหนือปัจเจกชน

2) เสรีภาพ (Freedom) เป็นค่านิยมหลักของอุดมการณ์เสรีนิยม โดยมาจากความเชื่อในเรื่องของปัจเจกชนนิยมและความต้องการสร้างหลักประกันว่าแต่ละบุคคลสามารถเลือกกระทำ หรือไม่กระทำตามที่ใจตนเองปรารถนา แต่กระนั้นเสรีภาพก็ไม่ใช่ว่าการเลือกกระทำตามอำเภอใจ แต่ เป็นเสรีภาพที่อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย เพราะอุดมการณ์เสรีนิยมตระหนักดีว่า เสรีภาพของ บุคคลหนึ่งอาจเป็นภัยคุกคามต่อเสรีภาพของอีกบุคคลหนึ่งได้

3) เหตุผล (Reason) นักเสรีนิยมมีความเชื่อว่าโลกมีโครงสร้างที่มีเหตุผล (Rational Structure) ซึ่งสามารถค้นพบได้โดยผ่านการใช้เหตุผลในการศึกษาค้นคว้าอย่างพิถีพิถะระหของมนุษย์ ความเชื่อเช่นนี้จึงทำให้นักเสรีนิยมมีความศรัทธาว่า ความสามารถในการใช้เหตุผลที่มีอยู่ในตัว มนุษย์จะทำให้มีความชาญฉลาดในการใช้วิจารณ์ญาณตัดสินใจเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดด้วย ตนเอง และเป็นประโยชน์มากที่สุดกับตัวเขาเอง นอกจากนั้น ความศรัทธาในเรื่องความสามารถในตัว มนุษย์จะทำให้มีความชาญฉลาดในการใช้วิจารณ์ญาณตัดสินใจเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดด้วย ตนเอง และเป็นประโยชน์มากที่สุดกับตัวเขาเอง นอกจากนั้นความศรัทธาในเรื่องความสามารถในการใช้เหตุผลที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ ยังทำให้นักเสรีนิยมเชื่อว่า ความก้าวหน้าของสังคมมนุษย์จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการอภิปราย ถกเถียง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากกว่าการใช้กำลังสู้รบหรือการทำสงคราม

4) ความเสมอภาค (Equality) ความเชื่อในเรื่องปัจเจกชนนิยมที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อที่ (1) เป็นการบังชี้โดยนัยถึงความเชื่อในเรื่องของความเสมอภาค กล่าวคือ นักเสรีนิยมเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนต่างล้วนเกิดมาเท่าเทียมกัน จึงมีคุณค่าในทางศีลธรรมเสมอกัน ดังนั้นจึงมีความเสมอภาค กันในสิทธิและโอกาส ดังที่ปรากฏเป็นคำกล่าวที่สะท้อนถึงความคิดในเรื่องนี้เป็นอย่างดี เช่น มนุษย์ ทุกคนมีความเสมอภาคภายใต้กฎหมาย (Equality before the Law) หรือมีความเสมอภาค ทางการเมือง ได้แก่ หนึ่งคนเท่ากับหนึ่งเสียง หนึ่งเสียงเท่ากับหนึ่งคะแนน (One Person, One Vote, One Vote, One Value) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่อุดมการณ์เสรีนิยมยอมรับความแตกต่างของมนุษย์ทั้งในด้าน ความสามารถและความตั้งใจในการทำงานที่แตกต่างกัน นักเสรีนิยมจึงไม่รับรองว่าจะเกิดความเสมอภาคในทางสังคม (Social Equality) หรือความเสมอภาคของผลลัพธ์ทางสังคม (Equality of Outcome) แต่สิ่งที่นักเสรีนิยมเน้นย้ำก็คือ ความเสมอภาคในโอกาส (Equality of Opportunity) ซึ่งเปิดให้ทุกคนมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการใช้ความรู้ ความสามารถ ความขยันหมั่นเพียร ที่ตนเองมีอยู่ในการบรรลุสู่ความสำเร็จตามที่วาดหวังไว้

5) ขันติธรรม (Toleration) หมายถึง ความอดทนอดกลั้น ความมีใจกว้าง ยอมรับต่อความคิด การพูด และการกระทำของบุคคลอื่นที่แตกต่างจากตน นักเสรีนิยมเชื่อว่าขันติธรรมเป็น เครื่องประกันต่อเสรีภาพของบุคคล และเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความมั่งคั่งทางด้านสติปัญญา ให้เกิดขึ้นในสังคม อุดมการณ์นี้เชื่อว่า สังคมที่มีลักษณะเป็นพหุนิยม (Pluralism) ในด้านต่างๆ เช่น ศีลธรรม วัฒนธรรม การเมือง ถือเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งเพราะจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้เกิด การอภิปราย ถกเถียง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางสติปัญญา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต่างล้วนเกิดขึ้นภายใต้ ตลาดเสรีทางความคิด (Free Market of Ideas) ทั้งนี้ นักเสรีนิยมเชื่อว่า เสรีภาพทางความคิด

6) ฉันทานุมัติ (Consent) อุดมการณ์เสรีนิยมเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคมที่ ปรากฏออกมาในรูปของกฎ กติกา ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย รัฐ บังคับแก่ผู้คนทั้งหลายในสังคมต้องได้รับความเห็นชอบหรือฉันทานุมัติโดยสมาชิกของสังคมนั้น ด้วยเหตุนี้เราจึงมักได้ยิน วินิ กล่าวถึงรัฐบาล มีความชอบธรรมว่า ต้องเป็นรัฐบาลที่บนหลักการของ “การได้รับ

ฉันทานุมัติจากผู้อยู่ใต้การปกครอง” (Consent of the Governed) แนวคิดนี้จึงสอดคล้องกับหลัก การเลือกตัวแทนทางการเมือง (Representation) และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้คุณค่าการเสริมยังสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันเป็นองค์กรทางสังคมหรือจัดตั้งเป็นสมาคมเพื่อ กระทำกิจกรรมต่างๆ สนองตอบต่อความต้องการผลประโยชน์ส่วนตัว (Self-Interest) ของปัจเจก แต่ละคนสายใต้การทำพันธะสัญญาาร่วมกัน เมื่อพิจารณาในแง่คุณค่าการเสริมจึงเชื่อว่าอำนาจ ในทางการเมืองนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากข้างล่าง (Authority Arises From Below) และเฉพาะอำนาจที่เป็นเช่นนี้เท่านั้นที่มีความชอบธรรม

7) รัฐธรรมนูญนิยม (Constitutionalism) ถึงแม้ว่านักเสริมเห็นว่า รัฐบาลเป็นหลักประกันที่สำคัญในการธำรงรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม แต่กั้ตระหนักดีถึงอันตรายที่ อาจจะเกิดขึ้นจากตัวรัฐบาลเอง ที่อาจกลายเป็นทรราชย์ กตขี่ ข่มเหงปัจเจกชนได้ ดังคำกล่าวของ ลอร์ด แอคตัน (Lord Acton 1834-1902) ที่ว่า “power tends to corrupt, and absolute power Corrupts absolutely” หรือ “อำนาจมีแนวโน้มที่จะนำมาซึ่งความฉ้อฉลและอำนาจที่เด็ดขาดย่อม นำมาซึ่งความฉ้อฉล เบ็ดเสร็จ ด้วยเหตุ เสริมจึงต้องการให้การนาจรัฐบาล หรือ มีรัฐบาลที่มีอำนาจจำกัด (Limited Government) ด้วยการแบ่งอำนาจของรัฐบาลออกเป็นหลาย ๆ ส่วน การสร้างกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลกันและกันในหมู่ องค์กรของรัฐบาล และที่สำคัญ ต้องมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ระบุดึงความผ่นพัน ระหว่างรัฐกับ ปัจเจกชนเกิดให้รัฐธรรมนูญเป็นกลไกสำคัญในการจรรโลงระบอบการเมืองที่เป็นธรรม

สรุป

อุดมการณ์ทางการเมืองหมายถึงโลกทัศน์หรือมุมมองของบุคคลที่มีต่อโลกหรือสังคมซึ่ง เกี่ยวพันกับความคิด ความเชื่อ ค่านิยมที่มีอยู่ของบุคคลอุดมการณ์ทางการเมืองจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางการเมืองของปัจเจกบุคคลทั้งที่เป็นประชาชนธรรมดาไปจนถึงผู้นำทางการเมืองส่งผลทำให้ปัจเจกบุคคลเหล่านี้แสดงออกทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ ตามลักษณะที่สำคัญของอุดมการณ์ทางการเมืองนั้น อุดมการณ์ทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญนับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึง ปัจจุบัน ได้แก่ เสรีนิยม อนุรักษนิยม สังคมนิยม ฟาสซิสต์ ชาตินิยม

ในขณะที่ปัจจุบันนี้ ได้เกิด อุดมการณ์ทางการเมืองใหม่ที่กำลังมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

เอกสารอ้างอิง

Andrew Heywood. (1997). Politics. London: Macmillan.

Sargent, T. L. (2009). Contemporary Political Ideologies: A Comparative Analysis. (14th ed.). Canada: Webcom.

Sereera, Luksitanon and Hiranyakiti. (1 9 9 5). Vocabulary in Management/ Administration. Bangkok: Visit Pattana Co., Ltd.

.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม

*****

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความหนังสือแก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ (ราย 2 เดือน) ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์, ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน, ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม, ฉบับที่ 5 เดือน กันยายน - ตุลาคม และ ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

3) บทความปริทัศน์ (Review Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการทบทวนเอกสารวิชาการ ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ และนำมาประมวลเรียบเรียงในรูปบทความ

4) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เป็นการค้นหาข้อดีและข้อไม่ดีของเรื่องที่จะวิจารณ์ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 250-300 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข ค่าย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ
- 6) บทนำ (Introduction) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 7) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 8) ผลการวิจัย (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 9) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 10) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 11) สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป
- 12) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract)
- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 8) สรุป (Conclusion)
- 9) เอกสารอ้างอิง (Reference)

บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) ข้อมูลส่วนประกอบของหนังสือที่วิจารณ์ ดังนี้
  - 5.1 ภาพปกหนังสือ
  - 5.2 แปลจากหนังสือ: .....
  - 5.3 ผู้เขียน: .....
  - 5.4 ผู้แปล: .....
  - 5.5 สำนักพิมพ์: .....
  - 5.6 ปีที่พิมพ์: .....
  - 5.7 จำนวนหน้า: .....
- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content)
- 8) บทวิจารณ์
- 9) สรุป (Conclusion)
- 10) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนานวัตกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซ้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสรวดี เขียวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คัมรักษา และอัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N, 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎก อรรถกถา.// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อหนังสือ.//(ครั้งที่พิมพ์).//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษภา ผาทอง. (2548). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).//ชื่อเรื่อง/(เลขหน้าที่อ้าง).//สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณฑวงศ์. (2556 ข้าวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร์ (บรรณาธิการ), คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (หน้า 39-68). กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อวารสาร./ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษภา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน ชื่อสารานุกรม,(เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).
สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทาอาจพันธ์. (2537). หม้อคอคควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์) //ชื่อบทความ //ชื่อหนังสือพิมพ์, /เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์) // ชื่อวิทยานิพนธ์. //ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา./ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่ม
น้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาควณิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็น
ศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์. //(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์) //ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์. //(ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). วิธีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว. (พระมหาปรัชญ์ อรรถพร,
สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริงจิตร. (2555). กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpsa.moc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง(ถ้ามี).// ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- เกษฎา ผาทอง. (2564). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภัศร ปรีเอี่ยม และธรรมบุญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน รายงานการวิจัย. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระสุตรักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตรีทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนนโท (ร่ำจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2500. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอ่างทอง. (2560). รายงานการก้น้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต). เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิจิตร. (2563). ศิลปะการแห่งโนราห์. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phetthalung/ewt_news.php?id=508&filename=index.
- Elizabet, B. (1990). Ecotourism: The Potentials and Pitfalls. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.
- Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helpgiving practices

and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม ได้ที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/> เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : journalsocialdevelopment@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสารสิ่งพิมพ์ที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt).....วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด).....

.....
.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

...(16 pt)ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

.....
.....
.....
.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

.....(16 pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ).....

.....2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ).....

.....3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

.....4.สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (16 pt)

1.....(16 pt).....

2.....(16 pt).....

3.....(16 pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt).....รูปแบบของการวิจัย.....ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง.....การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....การเก็บรวบรวมข้อมูล.....การวิเคราะห์ข้อมูล.....

ผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt) ผลการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

[illegible]

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

อภิปรายผล (18 pt)

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่
สอดคล้องกับผลการวิจัยของใคร สามารถนำมาอภิปรายได้ทั้งหมด.....

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

...(16 pt).....ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย.สังเคราะห์
ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจ
ง่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

...(16 pt).....สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กระชับได้ใจความ.....พร้อมข้อเสนอแนะที่
ได้จากการวิจัย.....และการนำผลการวิจัยไปใช้ รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

... (16 pt)

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt)

.....(16 pt).....

[illegible]

เนื้อหา (18 pt)

สรุป (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

(14 pt)

แปลจากหนังสือ:

ผู้เขียน:

ผู้แปล:

สำนักพิมพ์:

ปีที่พิมพ์:

จำนวนหน้า:

บทนำ (18 pt)

(16 pt) บริบท ความเป้นมา ของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง (18 pt)

...(16 pt) องค์ประกอบของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา บท หมวดหมู่ ลักษณะ ชนิด ประเภท วัตถุประสงค์ สาระ ประเด็น แง่คิด มุมมอง ฯลฯ

บทวิจารณ์ (18 pt)

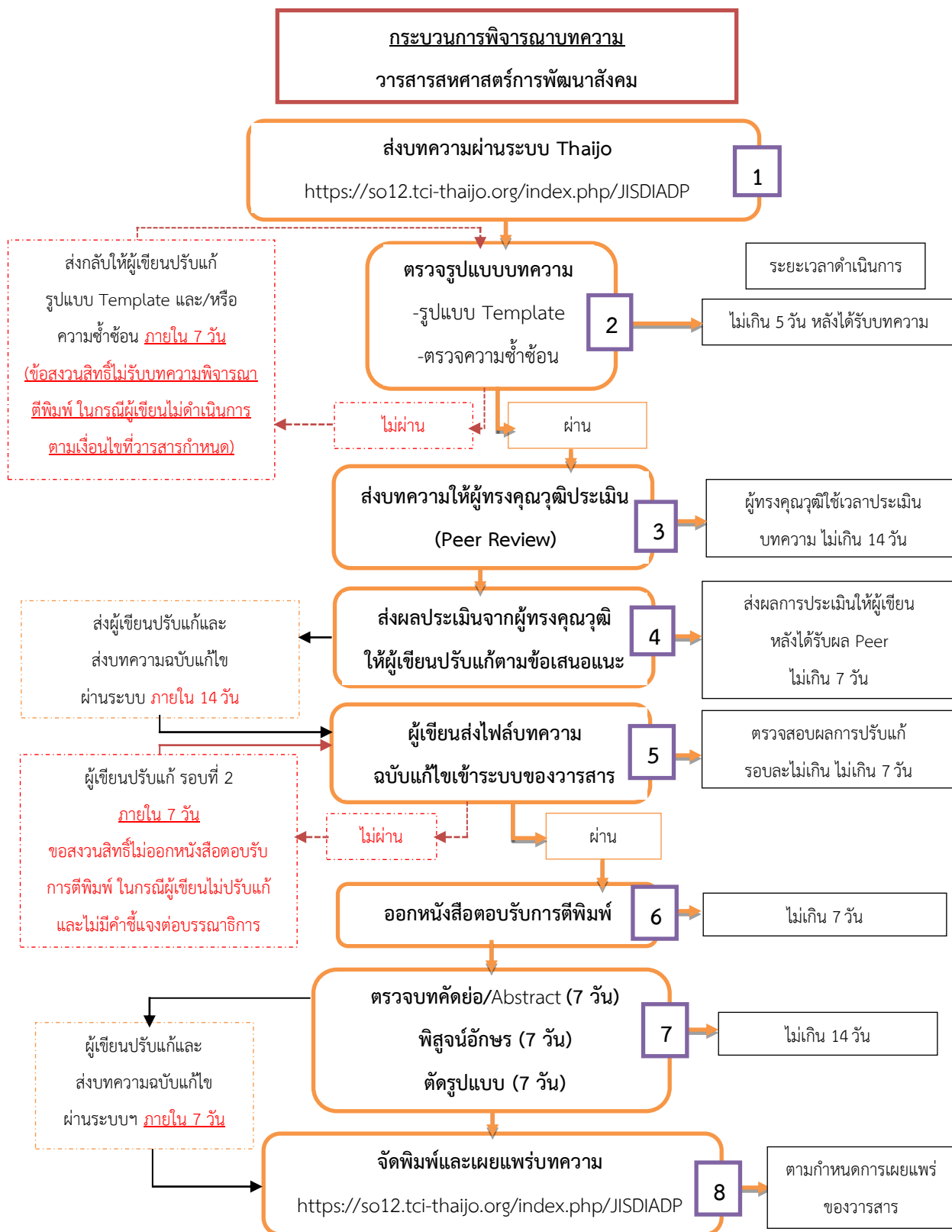
...(16 pt) นำเสนอหลักการ แนวคิด ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย ที่สะท้อนมุมมองเหตุผลความคาดหวัง ผลกระทบ สาระสำคัญ ตามหลักทฤษฎีเชิงวิชาการ พร้อมเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ไข การส่งเสริมและพัฒนาต่อยอด (อ้างอิงตาม)

จุดเด่น**จุดด้อย****สรุป (18 pt)**

(16 pt) สรุปภาพรวมครอบคลุมผลการศึกษานำเสนอ สะท้อนคุณค่า การนำไปใช้ประโยชน์ เป็นความเรียงไม่ใส่เลขเป็นขอมাত্রา ไม่เฉียง ไม่นา ไม่นาทรภาพโมเดล สะท้อนคุณค่าทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

หมายเหตุ: ระยะเวลาของกระบวนการพิจารณาบทความตั้งแต่ผู้พิมพ์ส่งบทความเข้าระบบ ขั้นตอนที่ 1-6 ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ในการออกหนังสือตอบรับการตีพิมพ์ (ผู้พิมพ์บทความต้องปรับแก้บทความตามกำหนด)